

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/25-01/18

URBROJ: 65-25-2

Zagreb, 10. ožujka 2025.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA RADNIH TIJELA

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Izvješće o provedbi Plana protuminskog djelovanja i utrošenim financijskim sredstvima za 2024. godinu*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 7. stavka 9. Zakona o protuminskom djelovanju ("Narodne novine", broj 110/15, 118/18, 98/19, 114/22 i 59/23) podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 7. ožujka 2025. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra unutarnjih poslova dr. sc. Davora Božinovića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane Ivana Anušića i državne tajnike dr. sc. Irenu Petrijevićanin, Tomislava Bilandžića, Nevenku Lastrić-Đurić, Tomislava Galića, Dragu Matanovića i Branka Hrga.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/25-14/03
URBROJ: 50301-04/25-25-2

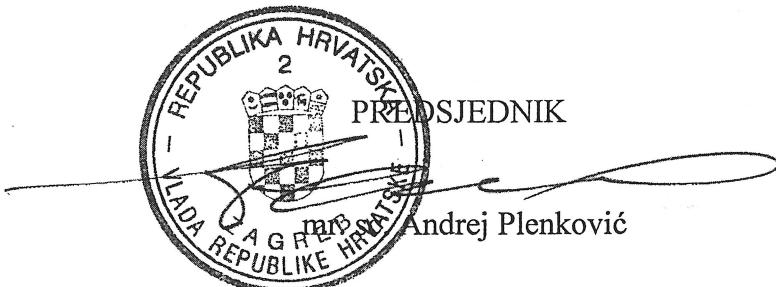
Zagreb, 7. ožujka 2025.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Izvješće o provedbi Plana protuminskog djelovanja i utrošenim finansijskim sredstvima za 2024. godinu

Na temelju članka 7. stavka 9. Zakona o protuminskom djelovanju („Narodne novine“, br. 110/15., 118/18., 98/19., 114/22. i 59/23.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Izvješće o provedbi Plana protuminskog djelovanja i utrošenim finansijskim sredstvima za 2024. godinu.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra unutarnjih poslova dr. sc. Davora Božinovića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane Ivana Anušića i državne tajnike dr. sc. Irenu Petrijevčanin, Tomislava Bilandžića, Nevenku Lastrić-Đurić, Tomislava Galija, Dragu Matanovića i Branka Hrga.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI PLANA PROTUMINSKOG DJELOVANJA I
UTROŠENIM FINANCIJSKIM SREDSTVIMA ZA 2024. GODINU**

Zagreb, ožujak 2025.

1. UVOD

Izvješće o provedbi Plana protuminskog djelovanja i utrošenim finansijskim sredstvima za 2024. godinu (u dalnjem tekstu: Izvješće) je dokument kojem je svrha izvijestiti Hrvatski sabor i javnost o aktivnostima i ciljevima koji su realizirani na području protuminskog djelovanja u 2024. godini, kao i finansijskim sredstvima koja su osigurana i utrošena za tu namjenu.

Sukladno Zakonu o protuminskom djelovanju („Narodne novine“, br. 110/15., 118/18., 98/19., 114/22. i 59/23., u dalnjem tekstu: Zakon), Vlada Republike Hrvatske donosi Plan protuminskog djelovanja te podnosi Hrvatskome saboru Izvješće.

Kao rezultat provedbe Nacionalnog programa protuminskog djelovanja Republike Hrvatske do 2026. godine („Narodne novine“, broj 21/23.; u dalnjem tekstu: Nacionalni program), Republika Hrvatska će biti bez minsko opasnosti do 1. ožujka 2026. godine te su izvršene obveze Republike Hrvatske prema preuzetim međunarodnim ugovorima, posebice Konvenciji o zabrani uporabe, stvaranja zaliha, proizvodnje i prijenosa protupješačkih mina i o njihovom uništenju (u dalnjem tekstu: Ottawska konvencija) i Konvenciji o kazetnom streljivu.

2. STANJE MINSKI SUMNJIVIH PODRUČJA NA KRAJU 2024. GODINE

Na kraju 2024. godine ukupna površina minski sumnjivog područja (u dalnjem tekstu: MSP) u Republici Hrvatskoj je $49,3 \text{ km}^2$ i obilježena je s 2.610 oznaka koje ukazuju na minsku opasnost i mogući pronalazak neeksplodiranih ubojnih sredstava (u dalnjem tekstu: NUS). U odnosu na 2023. godinu MSP je smanjen za $42,8 \text{ km}^2$ i to na način da je iz MSP-a isključeno $43,2 \text{ km}^2$, a proglašeno minski sumnjivim* (u dalnjem tekstu: uključeno) $0,4 \text{ km}^2$.

MSP obuhvaća $47,2 \text{ km}^2$ područja zagađenih minsko-eksplozivnim sredstvima (u dalnjem tekstu: MES) na području 16 jedinica lokalne samouprave u 3 županije.

R. br.	ŽUPANIJA	Minski zagađena područja na dan 1. siječnja 2025. km^2
		km^2
1.	Ličko-senjska	43,0
2.	Sisačko-moslavačka	3,5
3.	Splitsko-dalmatinska	0,7
Ukupno		47,2

Tablica 2-1. Područja zagađena MES-om na dan 31. prosinca 2024. godine po županijama

Područja koja su zagađena isključivo NUS-om uslijed eksplozija vojnih skladišta, površine $2,1 \text{ km}^2$ na području Karlovačke, Ličko-senjske i Sisačko-moslavačke županije, razminiraju se

* Ako se općim izvidom - analizom MSP-a za neko područje ne može sa sigurnošću utvrditi nepostojanje sumnje u zagađenost područja MES-om, NUS-om i njihovim dijelovima, to se područje proglašava minski sumnjivim te se provodi obilježavanje tog područja, sukladno odredbama Zakona i propisa donesenih na temelju Zakona.

prema posebno propisanom načinu obavljanja razminiranja područja velike zagađenosti MES-om, NUS-om i njihovim dijelovima nastalim eksplozijom skladišta MES-a i NUS-a.

U strukturi površina zagađenih MES-om i NUS-om najveći udio imaju šume i šumsko zemljište s 98,5 %, slijede poljoprivredne površine s 1,4 % te ostale površine s 0,1 %. Procjenjuje se da je MSP zagađeno s više od 5.000 komada MES-a.

3. REALIZACIJA TEMELJNIH CILJEVA PLANA

Sukladno odobrenim finansijskim sredstvima, kao i strateškim ciljevima utvrđenim u Nacionalnom programu, u 2024. godini protuminskim djelovanjem planirano je ostvarenje sljedećih ciljeva:

- **CILJ 1**

Isključenje 51,5 km² iz MSP-a u 2024. godini

- PODCILJ 1.1
Potpuno uklanjanje MSP-a u Splitsko-dalmatinskoj županiji do kraja 2024. godine
- PODCILJ 1.2
Potpuno uklanjanje zagađenosti od MES-a u Karlovačkoj županiji do kraja 2024. godine

- **CILJ 2**

Obilježenost cjelokupnog MSP-a

- **CILJ 3**

Informiranje i edukacija stanovništva o opasnostima od MES-a, NUS-a i njihovih dijelova

U ciljeve nije uključeno razminiranje vojnih lokacija i/ili građevina za koje je nadležno Ministarstvo obrane (u dalnjem tekstu: MORH) na temelju članka 3. Zakona. MORH dostavlja Ministarstvu unutarnjih poslova (u dalnjem tekstu: MUP) Izvješće o razminiranju vojnih lokacija i/ili građevina u 2024. godini koje je prilog ovom Izvješću.

3.1. Isključenje područja površine 51,5 km² iz MSP-a u 2024. godini (CILJ 1)

Ukupno je u 2024. godini, kao rezultat izvršenih poslova razminiranja te općeg i tehničkog izvida, iz MSP-a isključeno 43,2 km², od čega je poslovima razminiranja iz MSP-a isključeno[†] 34,7 km², a provođenjem tehničkog i općeg izvida dodatnih 8,5 km².

[†] Površina isključena poslovima razminiranja odnosi se na područja za koja je izdana Potvrda o isključenju područja iz MSP-a, koja se izdaje nakon završetka svih poslova razminiranja prema idejnem planu razminiranja, analize i provedene geodetske izmjere za to područje.

R. br.	Vrsta aktivnosti	Planirano isključenje iz MSP-a	Isključeno iz MSP-a
		km ²	km ²
1	Razminiranje	41,1	34,7
2	Tehnički izvid	5,4	3,5
3	Opći izvid - analiza MSP-a	5,0	5,0
Ukupno		51,5	43,2

Tablica 3-1. Plan i realizacija isključenja iz MSP-a po vrstama aktivnostima

Cilj isključenja područja iz MSP-a izvršen je s 84 % od planiranog, a glavni razlog za nešto manju realizaciju od planirane su nepovoljni vremenski uvjeti na radilištima u planinskim područjima u Ličko-senjskoj i Splitsko-dalmatinskoj županiji. Završetak poslova razminiranja i tehničkog izvida na tim radilištima, te izdavanje potvrda o isključenju iz MSP-a očekuje se početkom 2025. godine, čim to dopuste vremenski uvjeti. Dodatni uzrok manjoj realizaciji su angažiranost djelatnika MUP-a na izviđanju i razminiranju MSP-a Vojnog poligona „Eugen Kvaternik“ na kojem je isključeno 105 % planirane površine, te dodatni tehnički izvidi na Dinari i području bivšeg vojnog skladišnog kompleksa VSK Oštarije s razasutim eksplozivnim ostacima rata, koji su obavljeni u svrhu preciznije izrade idejnih planova razminiranja.

Poslovi razminiranja

S ciljem isključenja područja iz MSP-a, u 2024. godini obavljeni su poslovi razminiranja na površini 38,6 km² na temelju 65 idejnih planova razminiranja na području sve četiri minski zagađene županije.

Prilikom obavljanja poslova razminiranja na područjima za koja je u 2024. godini izdano 55 potvrda o isključenju iz MSP-a, pronađene su i uništene 1.102 protupješačke i 4 protuoklopne mine te 377 komada NUS-a.

Dodatno, završeni su i planirani poslovi razminiranja na Vojnom poligonu „Eugen Kvaternik“ na površini od 7,5 km², za koje su financijska sredstva osigurana u Državnom proračunu na poziciji naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma (OKFS). Pri obavljanju poslova razminiranja na Vojnom poligonu „Eugen Kvaternik“ pronađene su i uništene 293 protupješačke i 18 protuoklopnih mina te 630 komada NUS-a.

Od ukupno pronađenog MES-a najviše je protupješačkih mina tipa PMA-3 (433 komada), PMA-2A (420 komada) i PROM-1 (189 komada).

Stručni nadzor u tijeku obavljanja poslova razminiranja obavljan je na svim područjima gdje su se obavljali poslovi razminiranja te je kontrolnim uzorcima u 2024. godini pregledano 2.100.844 m². Provedeno je i 120 završnih kontrola kvalitete nad obavljenim poslovima razminiranja prilikom kojih je kontrolnim uzorcima pregledano 437.683 m².

Tijekom provođenja poslova stručnog nadzora u tijeku obavljanja poslova razminiranja od strane djelatnika MUP-a utvrđene su nepravilnosti te su izdana 4 rješenja o ponavljanju poslova na ukupnoj površini od 69.800 m².

Poslovi tehničkog izvida

Preciznije definiranje minske zagađenosti poslovima tehničkog izvida omogućuje MUP-u izradu idejnih planova razminiranja koji sadrže jasnu i preciznu minsku situaciju, odnosno jasno definiranu složenost izvršenog miniranja na određenom području koju mogu očekivati ovlaštene pravne osobe kojima se ustupaju poslovi razminiranja. Nadalje, provedbom tehničkog izvida na području definiranom izvedbenim planom tehničkog izvida omogućeno je isključenje područja iz MSP-a, ukoliko se utvrdi nezagađenost MES-om, NUS-om i njihovim dijelovima.

U 2024. godini obavljeni su poslovi tehničkog izvida na područjima površine 5,2 km² u Karlovačkoj (Općina Josipdol), Ličko-senjskoj (Grad Gospić te općine Otočac, Perušić i Udbina), Sisačko-moslavačkoj (Grad Sisak) i Splitsko-dalmatinskoj (Općina Hrvace) županiji.

Na temelju 7 potvrda o isključenju iz MSP-a je isključeno 3,5 km², dok je područje površine 0,1 km² prekategorizirano u površinu za razminiranje na temelju prikupljenih direktnih dokaza o miniranju.

Poslovi općeg izvida - analize MSP-a

Tijekom 2024. godine, pirotehničari Ravnateljstva civilne zaštite MUP-a obavili su poslove općeg izvida - analize MSP-a na područjima površine 5,9 km² u svim minski zagađenim županijama.

Na temelju 20 općih izvida - analiza MSP-a, izdano je 12 potvrda kojima je iz MSP-a isključena površina od 5 km², dok je na temelju novih saznanja o minskoj zagadenosti izdano 8 obavijesti da je u MSP uključena površina od 0,4 km², a 0,5 km² prekategorizirano je u površine za razminiranje.

3.1.1. Potpuno uklanjanje MSP-a u Splitsko-dalmatinskoj županiji do kraja 2024. godine (PODCILJ 1.1)

Na početku 2024. godine površina MSP-a Splitsko-dalmatinske županije iznosila je 8 km² na području općina Hrvace i Vrlika. Poslovima razminiranja i općeg izvida - analize MSP-a iz MSP-a je isključeno 7,6 km², dok je na temelju novih saznanja o minskoj zagađenosti, do kojih se došlo nakon analize završenih poslova razminiranja na susjednim područjima, u MSP uključeno 0,3 km².

Zbog navedenog uključenja i nepovoljnih vremenskih uvjeta u planinskim područjima Splitsko-dalmatinske županije nisu u cijelosti završeni poslovi razminiranja na 0,7 km². Završetak poslova razminiranja, te izdavanje potvrda o isključenju iz MSP-a, kojim će MSP biti potpuno uklonjen u Splitsko-dalmatinskoj županiji, očekuje se početkom 2025. godine, čim to dopuste vremenski uvjeti.

3.1.2. Potpuno uklanjanje zagađenosti od MES-a u Karlovačkoj županiji do kraja 2024. godine (PODCILJ 1.2)

Poslovima razminiranja i općeg izvida - analize MSP-a, te izdanim potvrdoma o isključenju 12,3 km² iz MSP-a, u 2024. godini u potpunosti su uklonjena MES u Karlovačkoj županiji.

Preostali MSP u Karlovačkoj županiji, površine 2,1 km², odnosi se na područja koja su zagađena isključivo NUS-om uslijed eksplozije vojnih skladišta.

3.2. Obilježenost cjelokupnog MSP-a i područja zagađenog isključivo NUS-om (CILJ 2)

U 2024. godini nastavljeno je provođenje obilježavanja, kontinuirano praćenje i održavanje sustava obilježenosti MSP-a.

Na temelju provedenih aktivnosti, na dan 31. prosinca 2024. MSP je obilježen s 2.610 oznaka koje ukazuju na minsku opasnost i moguć pronalazak NUS-a.

3.3. Provodenje informiranja i edukacije stanovništva o opasnostima od MES-a, NUS-a i njihovih dijelova (CILJ 3)

Tijekom 2024. godine službenici Ravnateljstva civilne zaštite MUP-a održali su 121 edukaciju o opasnostima od MES-a i NUS-a kojima su obuhvaćene 11.252 osobe raznih dobnih skupina, a najveći udio čine djeca predškolskog i školskog uzrasta. Edukacije su održane na području 8 županija, u 47 gradova i općina. Najviše edukacija održano je u odgojno-obrazovnim ustanovama (vrtićima i školama), a manji dio na javnim događanjima (tematskim sajmovima, izložbama i sličnim manifestacijama). Neke edukacije održane su u suradnji sa službenicima nadležnih policijskih uprava (odjeli prevencije i protuexplozijski odjeli), kao i s Hrvatskom gorskom službom spašavanja, javnim vatrogasnim postrojbama i dobrovoljnim vatrogasnim društvima.

U 2024. godini, Ravnateljstvo civilne zaštite MUP-a izdalo je, na temelju zahtjeva stranaka, 478 uvida u stanje miniranosti.

4. PRIPREMANJE I VOĐENJE PROJEKATA FINANCIRANIH SREDSTVIMA EUROPSKE UNIJE

Europski fond za regionalni razvoj - Program Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027. - Razminiranje višegodišnji okvir 2021. - 2027.

U okviru Programa Konkurentnost i kohezija 2021. - 2027., posebnog cilja „Promicanje prilagodbe klimatskim promjenama i sprječavanja rizika od katastrofa te otpornosti, uzimajući u obzir pristupe utemeljene na ekosustavima“, projektom „Razminiranje šuma i šumskog zemljišta u Republici Hrvatskoj“, čiji je prijavitelj MUP, za razminiranje je ugovoren 80,1 milijun eura bespovratnih EU sredstava, odnosno ukupno 129.373.413,15 eura, uključujući i nacionalno sufinanciranje.

Projektima „Croatian Safe Steps - CROSS“ i „Croatian Safe Steps - CROSS II“ iz navedenog je izvora ugovoren razminiranje 83,2 km² šuma i šumskog zemljišta od MES-a i NUS-a.

4.1. Projekt Croatian Safe Steps - CROSS

CROSS je prvi projekt iz Programa Konkurentnost i kohezija u Republici Hrvatskoj čiji je cilj bio razminiranje ukupno $34,5 \text{ km}^2$ šuma i šumskog zemljišta na području 5 županija (Karlovачka, Ličko-senjska, Sisačko-moslavačka, Splitsko-dalmatinska i Šibensko-kninska).

Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava potpisana je 4. travnja 2024. Intenzitet potpore EU u ovom projektu je 61,8 %, a ukupna vrijednost projekta iznosi 52.234.936,54 eura.

Projekt se provodio od 1. siječnja 2022. do 31. prosinca 2024., a na temelju glavne projektne aktivnosti - poslovima razminiranja na 45 radilišta isključeno je $34,6 \text{ km}^2$ iz MSP-a, od čega $12,9 \text{ km}^2$ u 2024. godini.

U okviru Projekta u Gospiću je u svibnju 2024. održan medijski događaj uz sudjelovanje visokih hrvatskih uzvanika te predstavnika Europske komisije.

4.2. Projekt Croatian Safe Steps - CROSS II

CROSS II je drugi projekt iz Programa Konkurentnost i kohezija u Republici Hrvatskoj čiji je cilj razminiranje ukupno $48,7 \text{ km}^2$ šuma i šumskog zemljišta na području 4 županije (Karlovачka, Ličko-senjska, Sisačko-moslavačka i Splitsko-dalmatinska).

Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava potpisana je 28. listopada 2024. Intenzitet potpore EU u ovom projektu je 62 %, a ukupna vrijednost projekta iznosi 77.138.476,61 eura, uključujući izmjenu Ugovora.

Tijekom 2024. godine započele su aktivnosti razminiranja na 29 radilišta, a na 14 radilišta dovršeni su poslovi razminiranja te izdane potvrde o isključenju $8,9 \text{ km}^2$ iz MSP-a.

5. SURADNJA S MEĐUNARODNIM SUBJEKTIMA U HUMANITARNOM RAZMINIRANJU

5.1. Nacionalna izvješća prema međunarodnim konvencijama

MUP je izradio sljedeće prijedloge nacionalnih godišnjih izvješća za 2023. godinu prema međunarodnim konvencijama iz područja kontrole konvencionalnog oružja (protuminskog djelovanja):

- Izvješće sukladno Konvenciji o zabrani uporabe, stvaranja zaliha, proizvodnje i prijenosa protupješačkih mina i o njihovom uništenju (APLC, Ottawska)
- Izvješće sukladno Konvenciji o kazetnom streljivu (CCM)
- Izvješća sukladno Konvenciji o zabrani ili ograničenju uporabe određenog konvencionalnog oružja koje se smatra izuzetno opasnim (izaziva velike traumatske učinke) ili je neselektivnog djelovanja - Izvješće prema Izmjenjenom Protokolu II, Izvješće prema Protokolu V i Izvješće o Sukladnosti (CCW).

Izvešća su u predviđenim rokovima podnesena tijelima konvencija putem Stalne misije Republike Hrvatske pri Uredu Ujedinjenih naroda i ostalim međunarodnim organizacijama u Ženevi.

U ožujku 2024. održan je bilateralni sastanak predstavnika Republike Hrvatske i Odbora za implementaciju Ottawske konvencije u vezi s napretkom Republike Hrvatske u pripremi Revidiranog plana rada do 2026. godine, Godišnjeg izvešća o transparentnosti te aktivnostima potpore minskim žrtvama u Republici Hrvatskoj.

Državama članicama i ostalim međunarodnim organizacijama u Ženevi u travnju je, putem Stalne misije Republike Hrvatske pri Uredu UN-a, podnesen 3. Revidirani plan rada Republike Hrvatske o provedbi Konvencije o zabrani uporabe, stvaranja zaliha, proizvodnje i prijenosa protupješačkih mina i o njihovom uništenju za razdoblje do ožujka 2026. godine.

Delegacija Ravnateljstva civilne zaštite MUP-a sudjelovala je na Petoj preglednoj konferenciji Konvencije o zabrani uporabe, stvaranja zaliha, proizvodnje i prijenosa protupješačkih mina i o njihovom uništenju u Kraljevini Kambodži, pri čemu je predstavila sve aktivnosti koje je Republika Hrvatska poduzela s ciljem ispunjenja obveza u skladu s člankom 5. Konvencije u razdoblju od prethodne Pregledne konferencije, održane 2019. godine (Oslo, Kraljevina Norveška), a koje se odnose na poslove razminiranja, edukacija o opasnostima od mina i drugih eksplozivnih ostataka rata, sustavno pružanje pomoći minskim žrtvama te međunarodnu pomoć i suradnju na području protuminskog djelovanja.

5.2. Provodenje Švicarsko - hrvatskog programa suradnje

U 2024. godini nastavljen je rad na projektu „Razminiranje i društveno-gospodarska integracija“ koji je financiran na temelju Okvirnog sporazuma između Švicarskog saveznog vijeća i Vlade Republike Hrvatske o provedbi Švicarsko-hrvatskog programa suradnje na smanjenju ekonomskih i socijalnih nejednakosti unutar proširene Europske unije, koji se provodi u razdoblju 2016. - 2024.

Na temelju 4. dodatka projektnom ugovoru i pripremljenom idejnog planu, razminiran je te iz MSP-a isključen 0,1 km².

U kolovozu 2024. u Ljubljani, Republika Slovenija, održana je Europska regionalna konferencija o unaprjeđenju pomoći minskim žrtvama i suradnji koju je organizirala Konvencija o zabrani protupješačkih mina, uz potporu Vijeća Europske unije. Predstavnici MUP-a sudjelovali su na predmetnoj konferenciji predstavljanjem aktivnosti sustava protuminskog djelovanja Republike Hrvatske uz naglasak izlaganja svih aktivnosti provedenih unutar projekta „Razminiranje i društveno-gospodarska integracija“.

5.3. Pomoć protuminskom djelovanju Ukrajine

Tijekom 2024. godine, MUP je u suradnji s Udrugom za podršku i poticanje zajedništva „Hrvatska pomaže“ održao više edukacija na temu opasnosti od mina i drugih eksplozivnih ostataka rata za djecu iz Ukrajine koja su bila u posjeti Republici Hrvatskoj.

Održane su i dvije stručne radionice na temu „Trening trenera - Provedba protuminskih edukacija civilnog stanovništva“ za djelatnike MUP-a Ukrajine.

Predstavnici MORH-a i MUP-a, u ožujku su sudjelovali na Sastanku radne skupine koalicije za razminiranje Ukrajine.

Doprinos protuminskom djelovanju u Ukrajini ostvaren je i kroz sudjelovanje predstavnika MUP-a u Savjetodavnom odboru Centra za humanitarno razminiranje Ukrajine.

Na Međunarodnoj konferenciji o humanitarnom razminiranju Ukrajine u Lausanni, Švicarska Konfederacija, predstavnik MUP-a sudjelovao je kao panelist i kao potpredsjednik savjetodavnog odbora Centra za humanitarno razminiranje Ukrajine, pri čemu je predstavljen institucionalni i sustavni pristup Republike Hrvatske novim tehnologijama i inovativnim rješenjima

5.4. Pomoć protuminskom djelovanju Republike Azerbajdžan

Nastavno na dugogodišnju suradnju Republike Hrvatske i Republike Azerbajdžan, Vlada Republike Hrvatske donijela je na sjednici održanoj 8. veljače 2024. Odluku o pružanju pomoći Republici Azerbajdžanu koja uključuje donaciju osam pasa za detekciju mina zajedno s dodatnim aktivnostima potpore koje obuhvaćaju obuku četiri vodiča pasa.

Ukupna ugovorena vrijednost pomoći iznosi 120.000,00 eura (150.000,00 eura uključujući PDV), a osigurana je u Državnom proračunu na poziciji MUP-a. Potpisani je i Memorandum o razumijevanju na području suradnje u protuminskom djelovanju u kontekstu predmetne donacije između Ravnateljstva civilne zaštite MUP-a i Azerbajdžanske nacionalne agencije za protuminsko djelovanje (ANAMA).

U razdoblju rujan - studeni 2024., izvršena je obuka četiri vodiča pasa iz Azerbajdžana, te osam potražnih pasa u protuminskom djelovanju. Nakon dovršenih 160 sati obuke proveden je ispit za sve polaznike kojima je izdan i Certifikat o obučenosti za sve vodiče i pse.

Sukladno potpisanim Memorandumu zaključne dogovorene aktivnosti izvršene su u razdoblju od 2. prosinca do 5. prosinca 2024. godine kada je organiziran transport pasa iz Republike Hrvatske prema Republici Azerbajdžan, a čime je dovršen postupak donacije i svih predmetnih aktivnosti koje su definirane Memorandumom.

5.5. Ostale aktivnosti

MUP nastavlja suradnju s veleposlanstvima i diplomatsko-konzularnim predstavništvima u Republici Hrvatskoj, međunarodnim i regionalnim organizacijama, nevladinim organizacijama te pojedincima u okviru protuminskog djelovanja radi promoviranja hrvatskog sustava protuminskog djelovanja.

Izrađena su nacionalna godišnja izvješća o transparentnosti za potrebe relevantnih međunarodnih organizacija (Norveške narodne pomoći, Organizacije za europsku sigurnost i

suradnju, Međunarodne koalicije za zabranu mina i kazetnog streljiva) te ostvarena suradnja kroz izradu stručne studije o protuminskom djelovanju u pograničnim područjima u partnerstvu s Međunarodnim centrom za humanitarno razminiranje iz Ženeve.

Na sastancima Revizijskog odbora Međunarodnih standarda protuminskog djelovanja (IMAS), MUP je izvijestio o napretku Republike Hrvatske u pogledu dovršetka poslova razminiranja i obvezama Ottawske konvencije. U kontekstu novog Radnog plana 2025. - 2027. istaknuto je raspolaganje Republike Hrvatske, odnosno mogućnost prijenosa znanja i iskustava u pogledu upravljanja rezidualnim rizikom po dovršetku poslova razminiranja.

Predstavnik Ravnateljstva civilne zaštite MUP-a sudjelovao je 8. svibnja 2024. na Forumu za sigurnosnu suradnju Organizacije za europsku sigurnost i suradnju te prezentirao postignuća i iskustva Republike Hrvatske u protuminskom djelovanju.

Na sastanku Odbora za migracije, izbjeglice i raseljene osobe Parlamentarne skupštine Vijeća Europe u Parizu, Francuska, predstavljen je protuminski sustav Republike Hrvatske. Informacije koje su prezentirane uz popratnu raspravu nastavno su integrirane u Rezoluciju Parlamentarne skupštine Vijeća Europe na temu uporabe eksplozivnog oružja, kao jednog od značajnih čimbenika koji utječu na raseljavanje stanovništva.

U organizaciji MUP-a i Centra za testiranje, razvoj i obuku, a pod pokroviteljstvom Hrvatskoga sabora, u travnju 2024. godine održan je 20. međunarodni simpozij „Protuminsko djelovanje 2024.“ s ciljem razmjene iskustava, razmatranja rješenja tehničkih i upravljačkih problema te stjecanja uvida u najnovije tehnologije na području protuminskog djelovanja, na kojem je sudjelovalo više od 220 sudionika iz 35 zemalja svijeta.

6. PROVOĐENJE INSPEKCIJSKIH NADZORA

Temeljna zadaća inspekcijskih nadzora je preventivno djelovanje radi osiguravanja uvjeta za obavljanje poslova razminiranja na siguran način za izvršitelje poslova, ali i s potrebnom razinom kvalitete koja će, nakon što se razminirane površine isključe iz MSP-a, garantirati korisnicima sigurno korištenje razminiranog prostora.

Sukladno tome, Inspekcija za protuminsko djelovanje (u dalnjem tekstu: Inspekcija) provela je ukupno 158 inspekcijskih nadzora, od toga 100 na radilištima razminiranja i 34 nad radom ovlaštenih pravnih osoba u njihovim sjedištima te je ukupno 24 puta sudjelovala u radu Povjerenstva u obavljanju završnih kontrola kvalitete nad obavljenim poslovima razminiranja.

Sukladno odredbama Prekršajnog zakona i Zakona o protuminskom djelovanju, a na temelju utvrđenih nepravilnosti, od strane Inspekcije izdano je 39 prekršajnih naloga te izrečeno 25 upravnih mjera i 1 usmeno upozorenje.

U svojstvu tužitelja, inspektorji su sudjelovali na sudskim raspravama 11 puta, podnosili žalbe te sukladno odredbama Prekršajnog zakona pratili tijek i izvršenje pravomoćnih prekršajnopravnih sankcija.

Nadalje, rješavajući u upravnim stvarima, Inspekcija je izdala 29 iskaznica protuminskog djelovanja, 26 potvrda, 40 rješenja o ukidanju iskaznica protuminskog djelovanja, 5 rješenja o ukidanju odobrenja za obavljanje poslova razminiranja metodama za koje je utvrđeno da pojedine tvrtke više ne ispunjavaju uvjete i nastavku obavljanja poslova razminiranja već odobrenim metodama, za koje tvrtke i dalje ispunjavaju Zakonom propisane uvjete. Jednoj pravnoj osobi ukinuto je odobrenje za obavljanje poslova razminiranja.

Analizirano je 75 zaprimljenih planova razminiranja te je dano 20 mišljenja na različite upite subjekata nadzora.

7. FINANCIRANJE PLANA

Za provedbu Plana u 2024. godini u okviru Razdjela 040, Glave 05 MUP-a, programa 2604 Protuminsko djelovanje planirano je ukupno 68.189.500,00 eura, a utrošeno je 66.295.313,90 eura.

040 Ministarstvo unutarnjih poslova			
Aktivnost	Opis	Planirano eur	Realizirano eur
2604	Protuminsko djelovanje	68.189.500,00	66.295.313,90
A672007	RAZMINIRANJE	31.093.000,00	32.389.110,89
	11 Opći prihodi i primici	22.093.000,00	20.790.202,84
	43 Ostali prihodi za posebne namjene – OKFŠ	9.000.000,00	11.598.908,05
K879024	RAZMINIRANJE VIŠEGODIŠNJI OKVIR 2021.-2027.	36.939.000,00	33.766.453,15
	12 Sredstva učešća pomoći	14.000.000,00	12.860.503,52
	563 Europski fond za regionalni razvoj (EFRR)	22.939.000,00	20.905.949,63
T672042	ŠVICARSKO-HRVATSKI PROGRAM SURADNJE „RAZMINIRANJE I DRUŠTVENO-GOSPODARSKA INTEGRACIJA“	157.500,00	139.749,86
	12 Sredstva učešća pomoći	21.500,00	21.496,79
	552 Švicarski instrument	136.000,00	118.253,07

Tablica 7-1. Pregled planiranih i realiziranih finansijskih sredstava za protuminsko djelovanje za 2024. godinu

Nastavljen je uspješan trend u pogledu osiguranja sredstava za razminiranje iz fondova Europske unije, te je 31,5 % ukupno utrošenih finansijskih sredstava u 2024. godini financirano iz EU fondova.

8. ZAKLJUČAK

Na kraju 2024. godine ukupan MSP u Republici Hrvatskoj površine 49,3 km² obilježen je s 2.610 oznaka koje ukazuju na minsku opasnost i mogući pronalazak NUS-a. MSP obuhvaća 47,2 km² područja zagađenih MES-om na području 16 jedinica lokalne samouprave u 3 županije te 2,1 km² zagađenih isključivo NUS-om uslijed eksplozija vojnih skladišta.

Kao rezultat izvršenih poslova razminiranja te općeg i tehničkog izvida, u 2024. godini iz MSP-a isključeno je 43,2 km², od čega je poslovima razminiranja iz MSP-a isključeno 34,7 km², a provođenjem tehničkog i općeg izvida dodatnih 8,5 km². Također, provedbom općeg izvida, a na temelju novih saznanja o minskoj zagađenosti u MSP je uključena površina od 0,4 km². Sukladno navedenom, MSP je u 2024. godini smanjen za 42,8 km².

Prilikom obavljanja poslova razminiranja na područjima za koja je u 2024. godini izdano 55 potvrda o isključenju iz MSP-a, pronađene su i uništene 1.102 protupješačke i 4 protuoklopne mine te 377 komada NUS-a.

Krajem 2024. godine završeni su poslovi potpunog uklanjanja zagađenosti od MES-a u Karlovačkoj županiji.

Za poslove protuminskog djelovanja u 2024. godini utrošeno je 66.295.313,90 eura te je nastavljen uspješan trend u pogledu osiguranja sredstava za razminiranje iz fondova Europske unije. Iz Europskog fonda za regionalni razvoj za razminiranje je utrošeno 20.905.949,63 eura, odnosno 31,5 % ukupno utrošenih finansijskih sredstava u 2024. godini. Finansijska sredstva s pozicije naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma (OKFS), osigurana od strane ministarstva nadležnog za poljoprivredu, realizirana su u cijelosti.

Tijekom 2024. godine održana je ukupno 121 edukacija o minskoj opasnosti kojima su obuhvaćene 11.252 osobe raznih dobnih skupina.

Republika Hrvatska je od strane Europske komisije prepoznata kao zemlja lider u okviru institucionalne potpore protuminskom sustavu Ukrajine kroz sudjelovanje predstavnika MUP-a u Savjetodavnom odboru Centra za humanitarno razminiranje Ukrajine.

9. PRILOG

9.1. Izvješće o provedbi Plana razminiranja vojnih lokacija i/ili gradevina te utrošenim finansijskim sredstvima za 2024. godinu

PRILOG:

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI PLANA RAZMINIRANJA VOJNIH
LOKACIJA I/ILI GRAĐEVINA TE UTROŠENIM
FINANSIJSKIM SREDSTVIMA
ZA 2024. GODINU**

1. UVOD

Razminiranje perspektivnih vojnih lokacija i građevina u 2024. godini provodila je Inženjerijska pukovnija Hrvatske kopnene vojske u skladu sa Zakonom o protuminskom djelovanju („Narodne novine“, br. 110/15., 118/18., 98/19., 114/22. i 59/23.), koji uređuje razminiranje vojnih lokacija i građevina, a na temelju Plana razminiranja perspektivnih vojnih lokacija i građevina u 2024. godini

2. PREGLED PROVEDBE ZADAĆA RADOVA RAZMINIRANJA PERSPEKTIVNIH VOJNIH LOKACIJA I/ILI GRAĐEVINA U 2024.

U 2024. godini razminiranje se provodilo u vojarni „Pukovnik Mirko Vukušić“ Zemunik Donji.

Vrsta objekta	Broj zadaća / projekata	Vrijeme provedbe [r/d]	Rad ljudi [č/h]	Rad strojeva [m/h]	Rad vozila [km]
Vojarna „Pukovnik Mirko Vukušić“ Zemunik Donji	2/2	226	50 936	790	5 827
UKUPNO:	2/2	226	50 936	790	5 827

U provedbi prikazanih zadaća ukupno je razminirano 285.789 m². Pritom su pronađena dva komada protupješačkih mina i 13 komada drugih neeksplođiranih ubojnih sredstava.

Ukupni financijski troškovi za Oružane snage Republike Hrvatske iznosili su 603.683,94 eura.

Vrsta objekta	Razminirana površina [m ²]	Uklonjeno PPm [kom]	Uklonjeno POm [kom]	Uklonjeno NUS [kom]	Financijski troškovi [€]
Vojarna	285 789	2	0	13	603.683,94
UKUPNO:	285 789	2	0	13	603.683,94

2.1. RAZMINIRANJE VOJNIH LOKACIJA I/ILI GRAĐEVINA U SKLADU S PLANOM RAZMINIRANJA PERSPEKTIVNIH VOJNIH LOKACIJA I GRAĐEVINA U 2024.

Planska veličina minski sumnjive površine za razminiranje i tehnički izvid u 2024. bila je oko 808.500 m², a tretirano je ukupno 506.429 m². Realizacija je u odnosu na planiranu površinu oko 63 %.

Na razminiranju vojnih lokacija utrošeno je 226 radnih dana tijekom kojih je ostvareno 50.936 č/h rada ljudi, 790 m/h rada strojeva te je prijeđeno 5.827 km putom motornim vozilima.

2.1.1. Provedene zadaće iz Plana:

- Vojarna „Pukovnik Mirko Vukušić“ Zemunik Donji - 285.789 m²

Zadaća tehničkog izvida preostalog minsko sumnjivog područja u vojarni „Pukovnik Mirko Vukušić“ Zemunik Donji, provedena je po projektu naziva „Tehnički izvid segmenta G“, broj 009-11, te je pregledano 246.582 m², a isključuje se iz kategorije minski sumnjivih površina 750.000 m². Time je u potpunosti završeno razminiranje ove vojarne.

2.1.2. Neprovedene zadaće iz Plana:

- Vojni poligon „33. inženjerijske brigade Hrvatske vojske“ Karlovac - 82.500 m²

Zbog produljenja provedbe razminiranja vojarne „Pukovnik Mirko Vukušić“ Zemunik Donji provedba razminiranja vojnog poligona provest će se u 2025. godini.

2.2. RAZMINIRANJE VOJNIH LOKACIJA I/ILI GRAĐEVINA IZVAN PLANA RAZMINIRANJA VOJNIH LOKACIJA I/ILI GRAĐEVINA

Tijekom 2024. godine nije bilo razminiranja vojnih lokacija i građevina izvan Plana razminiranja perspektivnih vojnih lokacija i/ili građevina za 2024. godinu.

2.3. RAZMINIRANJE VOJNOG POLIGONA „EUGEN KVATERNIK“ SLUNJ

U skladu s Odlukom o davanju prethodnog odobrenja za razminiranje perspektivne vojne lokacije - vojnog poligona „Eugen Kvaternik“ Slunj, KLASA: 022-03/24-04/171, URBROJ: 50301-29/09-24-2, od 15. travnja 2024., Hrvatski centar za razminiranje u 2024. godini razminirao je i iz minski sumnjivog područja na vojnom poligonu isključio 7.484.379 m².

3. TROŠKOVI IZVRŠENJA RADOVA RAZMINIRANJA I PRETRAŽIVANJA U 2024.

Planirana finansijska sredstva za provedbu Plana u 2024. bila su 167.645,68 eura, a ukupno nastali troškovi provedbom zadaća iz Plana razminiranja i zadaća u 2024. iznosili su 603.683,94 eura.

4. ZAKLJUČAK

Provedbom prikazanih zadaća ostvareno je ukupno 790 m/h (moto sati rada), 50.936 č/h (čovjek sati rada), potrošeno je 9.830 litara goriva i 67 litara ulja i maziva te je prijeđeno 5.827 kilometara. Tijekom provedbe prikazanih zadaća ukupno je tretirano 506.429 m² i razminirano 285.789 m², a isključeno je iz kategorije minski sumnjivih površina 750.000 m². Troškovi izvršenja zadaća iznose 603.683,94 eura.

Usporedni prikaz provedbe zadaća iz Plana razminiranja u 2022., 2023. i 2024. godini

Godina	Vrijeme provedbe [r/d]	Ostvaren rad			Razminirana površina [m ²]	Uklonjeno			Financijski troškovi [€]
		ljudi [č/h]	strojeva [m/h]	vozila [km]		ppm [kom]	pom [kom]	nus [kom]	
2022.	320	67.912	786	17.171	488.200	9	1	711	659.168,88
2023.	345	82.200	677	10.656	396.156	7	0	888	750.143,84
2024.	226	50.936	790	5.827	285.789	2	0	13	603.683,94

Svi radovi razminiranja vojnih lokacija i građevina provedeni su na uspješan i učinkovit način bez izvanrednih događaja, što ukazuje na dobru obučenost i dosljednu primjenu propisanih procedura i standarda humanitarnog razminiranja.